

การพัฒนาบทบาทสาขาพรรคการเมืองตามความคาดหวังของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วารินทร์ เล็กใหญ่

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตุลาคม 2553

การพัฒนาบทบาทสาขาพรรคการเมืองตามความคาดหวังของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วารินทร์ เล็กใหญ่

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตุลาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

DEVELOPMENT ON ROLES OF POLITICAL PARTY BRANCH ACCORDING
TO PEOPLE'S EXPECTATION AT AYODHYA MUNICIPALITY
IN PHRANAKHON SI AYUTTHAYA

WARIN LEKYAI

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Master of Arts Program in Development Strategy
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
October 2010

วารินทร์ เล็กใหญ่. (2553). การพัฒนาบทบาทสาขาพรรคการเมืองตามความคาดหวังของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม.
(ยุทธศาสตร์การพัฒนา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. เกษม บำรุงเวช

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทสาขาพรรคการเมืองตามความ
คาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 2) เสนอ
แนวทางการพัฒนาบทบาทสาขาพรรคการเมืองตามความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาล
เมืองโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในเขตเทศบาลเมืองโยธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จำนวน 100 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร
ท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้นำชุมชน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชาชนเขตเทศบาลเมืองโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคาดหวังต่อ
บทบาทของสาขาพรรคการเมือง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างผู้นำและอุดมการณ์ทางการเมือง
ด้านการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการสนับสนุนการเลือกตั้ง
ด้านการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ และด้านการเป็นศูนย์กลางของการ
ประสานผลประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาบทบาทสาขาพรรคการเมือง ได้เสนอแผนยุทธศาสตร์ครอบคลุม
ทั้ง 5 ด้าน จำนวน 5 ยุทธศาสตร์ 19 โครงการ ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างประสิทธิภาพใน
การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง 3 โครงการ 2) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการสร้างผู้นำและ
อุดมการณ์ทางการเมือง 3 โครงการ 3) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน 3 โครงการ
4) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง 4 โครงการ และ 5) ยุทธศาสตร์
การส่งเสริมให้พรรคการเมืองเป็นพรรคการเมืองของประชาชน 6 โครงการ

Warin Lekyai. (2010). **Development on Roles of Political Party Branch According to People's Expectation at Ayodhya Municipality in Phranakhon Si Ayutthaya.**
An Independent Study, Master of Education (Strategies for Development).
Phranakhon Si Ayutthaya: Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
Advisor: Dr. Kasem Bamrungwech.

ABSTRACT

This study aimed to: 1) study roles of a political party branch according to people's expectation at Ayodhya Municipality in Phranakhon Si Ayuttaya; and 2) propose the development guidelines on the roles of the political party branch according to the people's expectation. The instrument used was a questionnaire. The samples were 100 people with the ages at least 18 years old and living at Ayodhya Municipality, comprising the local administrator, members of the local council, and local leaders. The samples were drawn with purposive sampling. The statistical analysis was employed in terms of percentage, mean and standard deviation. The results revealed as follows:

1. High levels of the people's expectations towards the roles of the political party revealed comprising 5 aspects: building leadership and political ideals, publicizing knowledge and political participation promotion, supporting election, information collection and public relation, and being the center for connecting people's benefits.

2. Regarding the development guidelines on the roles of the political party, they made strategic plans covering five aspects comprising 5 strategies with 19 projects as the following: 1) three projects of strategies in efficiency promotion for the political party's activities; 2) three projects of strategies in leadership building promotion and political ideals; 3) three projects of strategies in knowledge publicizing promotion; 4) four projects of strategies in participation for election procedure; and 5) six projects of strategies in promoting the party to be people's.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือเป็นอย่างดี
ยิ่งจากท่าน ดร.เกษม บำรุงเวช อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา
คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยเหลือไขข้อบกพร่องของงานค้นคว้า
อิสระให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ศิริณา จิตต์จรัส พลเรือเอกปรีชา เตชรัตน์ คณะกรรมการ
สอบการค้นคว้าอิสระ นายนพดล คงสมโอษฐ์ นางอรุณญา วิริยะอุดมศิริ ที่ให้คำแนะนำใน
การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และ
ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองอโยธยา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิก
สภาท้องถิ่น และผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ให้ความ
อนุเคราะห์เป็นอย่างดีในการประสานงานและตอบแบบสอบถาม ทำให้สามารถเก็บรวบรวม
ข้อมูลได้ครบถ้วนสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เป็นแรงบันดาลใจ และทุกคนในครอบครัว
ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษา รวมทั้งเพื่อนร่วมห้องเรียน ผู้บังคับบัญชา
และเพื่อนร่วมงาน ที่ให้การสนับสนุนตลอดเวลาการศึกษาและการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้
จนประสบความสำเร็จ

วารินทร์ เล็กใหญ่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	10
แนวคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	20
แนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองในประเทศไทย	31
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทและความคาดหวัง.....	37
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์.....	43
บริบทสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3 (ต่อ)	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	52
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
	การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล.....	54
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	55
	ขั้นตอนการดำเนินงานสร้างแผนยุทธศาสตร์.....	55
	การนำเสนอผลการวิจัย.....	55
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	57
	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา.....	57
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความเป็นจริง	
	และระดับความคาดหวังที่มีต่อบทบาทสาขาพรรคการเมือง.....	60
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ.....	68
	ตอนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ประเด็นที่จำเป็นในการนำไปทำแผน	
	ยุทธศาสตร์การพัฒนารับบทบาทสาขาพรรคการเมือง	
	ตามความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอโยธยา.....	68
	ยุทธศาสตร์การพัฒนารับบทบาทสาขาพรรคการเมืองตามความคาดหวัง	
	ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอโยธยา.....	70
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	77
	สรุปผลการวิจัย.....	77
	อภิปรายผล.....	84
	ข้อเสนอแนะ.....	88
	บรรณานุกรม.....	90

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	96
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	98
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	102
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	104
ภาคผนวก จ ค่าวิเคราะห์ความตรงของเนื้อหาและหลักวิชาการ Index of Item – Objective Congruence : IOC.....	111
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม.....	117
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	120

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวน และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของระดับ ความเป็นจริงและความคาดหวังที่มีต่อบทบาทสาขาพรรคการเมือง ในภาพรวม 5 ด้าน	60
3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความเป็นจริงและความคาดหวังที่มีต่อบทบาทสาขาพรรคการเมือง ด้านการสร้างผู้นำและอุดมการณ์ทางการเมือง	61
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความเป็นจริงและความคาดหวังที่มีต่อบทบาทสาขาพรรคการเมือง ด้านการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	63
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความเป็นจริงและความคาดหวังที่มีต่อบทบาทสาขาพรรคการเมือง ด้านการสนับสนุนการเลือกตั้ง	64
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความเป็นจริงและความคาดหวังที่มีต่อบทบาทสาขาพรรคการเมือง ด้านการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์	65
7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการแปลผลของระดับ ความเป็นจริงและความคาดหวังที่มีต่อบทบาทสาขาพรรคการเมือง ด้านการเป็นศูนย์กลางของการประสานผลประโยชน์	67
8	แสดงประเด็นที่จะนำไปดำเนินการปรับปรุงให้สอดคล้องกับความคาดหวัง ของประชาชนที่มีต่อบทบาทสาขาพรรคการเมือง	68
9	แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสาขาพรรคการเมืองตามความคาดหวัง ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	71

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7